

Czy przy ustalaniu wysokości dotacji na ucznia szkoły niepublicznej ponadpodstawowej realizującej obowiązek szkolny należy uwzględnić wagę na zadania pozaszkolne powiatowe?

Odpowiedź: Absolutnie nie. Kwot naliczanych wagami przeznaczonych na realizację zadań pozaszkolnych nie wlicza się do dotacji ustalonej na ucznia szkoły danego typu.

Uzasadnienie: Definicja zadań pozaszkolnych znajduje się w rozporządzeniu w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Z obszernej definicji można wyprowadzić wniosek, że realizacja żadnego z tych zadań nie została przypisana szkołom.

Odnosząc się nadal do definicji zadań pozaszkolnych z rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej należy wskazać, że w pkt 2.5 rozporządzenia zapisano wzór wyliczenia przeliczeniowej liczby wychowanków albo dzieci i młodzieży uprawnionych lub korzystających w bazowym roku szkolnym, w zakresie zadań pozaszkolnych. Wagi wymienione poniżej tego punktu odnoszą się szczegółowo do placówek wymienionych w definicji zadań pozaszkolnych. Waga na zadania pozaszkolne należy do tego katalogu i można przyjąć, że obejmuje realizację zadań przez placówki oświatowe nie wymienione wcześniej w pkt 2.5 algorytmu.

Nie sposób nie podkreślić, że w kontekście zadań pozaszkolnych rozporządzenie odwołuje się do jednostek oświatowych, które na gruncie prawa oświatowego są placówkami oświatowymi. Nie ma w tym przypadku w rozporządzeniu mowy o realizowaniu zadań pozaszkolnych przez szkoły jakiegokolwiek typu. Pojęcie szkoły nie należy utożsamiać z pojęciem „placówka” (art. 3 pkt 3 ustawy o systemie oświaty), gdyż są to dwa niezależnie funkcjonujące terminy, posiadające odmienne znaczenie i określające zupełnie inne jednostki oświatowe. To że potocznie używa się tych pojęć zamiennie jest błędem.

Także algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej wyraźnie rozgranicza zadania realizowane przez placówki oświatowe (o czym była mowa powyżej) i szkoły. Odrębnie bowiem zdefiniowano pojęcie zadań szkolnych. Prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych zostało ujęte właśnie w katalogu zadań szkolnych. Natomiast w punkcie 2.4 algorytmu określono wzór wyliczenia uzupełniającej liczby uczniów w bazowym roku szkolnym w zakresie zadań szkolnych. W ramach wag opisanych poniżej tego punktu znajdują się m.in. wagi z tytułu których naliczane są środki subwencji na uczniów szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez powiat.

Waga na zadania pozaszkolne to waga której wysokość, zgodnie z jej opisem determinowana jest rzeczywistą liczbą uczniów w szkołach zlokalizowanych na terenie powiatu i prowadzonych lub dotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego – bierze się więc pod uwagę łączną liczbę uczniów szkół prowadzonych przez gminy, prowadzonych przez powiat i prowadzonych przez inne podmioty (niesamorządowe) na terenie powiatu ale liczba ta służy tylko wyliczeniu wysokości wagi. Nie jest to waga „dla uczniów” tylko „dla placówek”. Wyliczona bowiem w ten sposób kwota przysługuje placówkom realizującym na terenie powiatu zadania pozaszkolne także dla uczniów wszystkich tych szkół.

Waga na zadania pozaszkolne służy finansowaniu prowadzenia np. bibliotek czy poradni psychologiczno-pedagogicznych, są to więc placówki, które realizują zadania na rzecz dzieci i młodzieży (w rozumieniu potocznym) zarówno z jednostek oświatowych prowadzonych przez powiat i gminy jak i przez powiat i gminy dotowanych.

Uczniowie z niepublicznych szkół ponadpodstawowych (jak w zadanym pytaniu) mogą bowiem bezpłatnie: starać się o orzeczenia lub inną pomoc w poradni psychologiczno-pedagogicznej prowadzonej przez powiat czy też mogą wypożyczać książki w powiatowej bibliotece. W przypadku samorządów powiatowych w przeważającej mierze środki te służą właśnie finansowaniu pracy poradni psychologiczno-pedagogicznej a jak już wcześniej zauważono i wymaga to podkreślenia z usług takiej placówki korzystać mogą bezpłatnie dzieci i młodzież (w rozumieniu potocznym) zarówno z jednostek oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego jak i prowadzonych przez osoby prawne niebędące JST oraz osoby fizyczne zlokalizowanych na terenie powiatu. Co istotne środków naliczanych wagą na zadania pozaszkolne powiaty nie przekazują na uczniów prowadzonych przez siebie szkół ponadpodstawowych. Gdyby przyjąć, że środki wagi na zadania pozaszkolne należy uwzględnić w dotacji przekazywanej niepublicznej szkole ponadpodstawowej wówczas doprowadziłoby to do kuriozalnej sytuacji, w której środki z tytułu tej wagi musiałyby w całości przez powiat zostać rozdysponowane dla szkół których uczniów uwzględniono przy ustalaniu jej wysokości. Doprowadziłoby to do paraliżu funkcjonowania takich placówek jak chociażby wymienione powyżej poradnie psychologiczno-pedagogiczne, biblioteki czy ośrodki doskonalenia nauczycieli, ponieważ powiat nie miałby środków na finansowania ich działalności.

Artykuł 26 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych wskazuje, że na ucznia niepublicznej szkoły ponadpodstawowej kwota dotacji ma być nie niższa niż środki otrzymywane przez powiat w subwencji oświatowej na ucznia szkoły ponadpodstawowej prowadzonej przez ten powiat. Mowa więc tylko o wagach algorytmu, które odnoszą się do uczniów szkół ponadpodstawowych. Jak zostało już wcześniej zauważone powiat na uczniów prowadzonych przez siebie szkół ponadpodstawowych otrzymuje jedynie odpowiednie wagi z katalogu znajdującego się w pkt 2.4 algorytmu rozporządzenia (zadania szkolne) w związku z czym analogiczne wagi należy brać pod uwagę w przypadku naliczania dotacji dla niepublicznej szkoły ponadpodstawowej.

W związku z powyższym skoro prowadzona przez powiat szkoła ponadpodstawowa nie otrzymuje z tytułu wagi na zadania pozaszkolne żadnych środków na ucznia takiej szkoły, to waga ta nie może być uwzględniania przy naliczeniu dotacji na uczniów niepublicznych szkół ponadpodstawowych.